

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 Є. СТРИКАЛЕНКО
" 28 " серпня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Алла КАРНАУШЕНКО
Протокол засідання кафедри
підприємництва, обліку та фінансів ХДАЕУ
від "28" серпня 2025 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **ОК 29 ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ СПОРТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ**

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-професійна програма – «Менеджмент у спортивній діяльності»

Спеціальність – 017 Фізична культура і спорт

Галузь знань – 01 «Освіта/Педагогіка»

Херсон – 2025

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Економіка і фінанси спортивної організації
Факультет	Економічний
Назва кафедри	Кафедра підприємництва, обліку та фінансів
Викладач	Карнаушенко Алла Сергіївна – к.е.н., доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів
Контактна інформація	Карнаушенко Алла Сергіївна Контактна інформація panteleimonenko_a@ksaeu.kherson.ua +380509423619
Графік консультацій	вівторок 14.00-16.00
Програма дисципліни	Програма вивчення навчальної дисципліни складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (освітньо-професійного) спеціальності 017 Фізична культура і спорт
Мова викладання	Українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	Курс передбачає ознайомлення здобувачів ВО з особливостями економіки та фінанси спортивної організації
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/view.php?id=439

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	<p><u>Мета викладання дисципліни</u> полягає у формуванні в здобувачів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань про базові поняття щодо господарсько-фінансової діяльності спортивних організацій, зміст окремих її напрямів у взаємозв'язку, систему фінансово-економічних показників, що їх характеризують.</p>
Завдання вивчення дисципліни	<p><u>Завдання вивчення дисципліни</u> опанування сутності та особливостей організації і діяльності спортивних організацій як суб'єктів суспільно-економічних відносин, основних організаційно-правових форм і напрямів їх господарсько-фінансової діяльності, оцінки ефективності спортивних організацій та пошуку шляхів її підвищення, а також на основі зарубіжного досвіду пошук інноваційних підходів щодо розвитку підприємств і організацій спортивної галузі.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none">- основні організаційно-правові форми спортивних організацій;- особливості організації та діяльності суб'єктів спортивної галузі;

	<ul style="list-style-type: none"> - джерела фінансування спортивних організацій; - критерії ефективності спортивних організацій та шляхи її підвищення; - зарубіжний досвід функціонування спортивних організацій; - сучасні інноваційні підходи щодо діяльності спортивних організацій, перспективні до застосування в Україні. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розпізнавати специфіку організаційно-правових форм спортивних організацій; - визначати ефективність діяльності суб'єктів спортивної галузі; - вести пошук додаткових джерел фінансування спортивних організацій; - обґрунтувати шляхи раціонального використання потенціалу спортивних організацій; - визначати доцільність використання зарубіжного досвіду щодо розвитку спортивних організацій.
--	---

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Інтегральна	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту, зокрема у сфері управління спортивними організаціями та їх підрозділами, або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту та менеджменту у спортивній діяльності, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні	ЗК 1.Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
Спеціальні (фахові)	-
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	-

1. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	3
Семестр	6
Курс	3 курс
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	основна компонента
Пререквізити	Навчальна дисципліна базується на знаннях таких дисциплін: «Менеджмент у спортивній діяльності».
Постреквізити	Знання можуть бути використані при написанні кваліфікаційної роботи, проведення наукової діяльності.

2. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	4.0
Лекції	30 год.
Практичні / Семінарські	30 год.
Лабораторні	-
Самостійна робота	120 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен

3. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	ауд. № 88 (42,0 м ²) Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих) Windows, MS Office, 1С-7.7, Библ. сист. «Ірбис», Digital
Обладнання	1. Модель і марка персональних комп'ютерів Intel Celeron-2.8, кількість 12 шт. 2. Фліпчарт – 1 Інтерактивна панель EdPro Education Kit -1

4. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання пропусків відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять та виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни.
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат

(використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних та тестових робіт заборонено.

5. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			Годин				
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
1	Лекція 1	Підприємство в соціально-орієнтованій ринковій економіці	4				
	П.Р.1	Засвоєння теоретичних основ щодо функціонування підприємства в соціально-орієнтованій ринковій економіці			4		5
	С.Р.1	Самостійне опрацювання теоретичних питань та виконання завдань				6	2
2	Лекція 2	Організаційні та функціональні особливості громадських об'єднань і асоціацій. Спортивні асоціації	2				
	П.Р.2	Вивчення організаційних та функціональних особливостей спортивних громадських об'єднань і асоціацій.			2		5
	С.Р.2	Самостійне опрацювання теоретичних питань та виконання завдань				6	2
3	Лекція 3	Спортивні підприємства державної, приватної та комунальної форм власності	2				
	П.Р.3	Засвоєння особливостей спортивних підприємств державної, приватної та комунальної форм власності			2		5
	С.Р.3	Самостійне опрацювання теоретичних питань та виконання завдань				6	2
4	Лекція 4	Особливості організації та функціонування спортивних клубів	4				
	П.Р.4	Засвоєння особливостей організації та функціонування спортивних клубів			4		5
	С.Р.4	Самостійне опрацювання теоретичних питань та виконання завдань				6	2
5	Лекція 5	Особливості організації та діяльності кооперативів. Кооперативи в галузі фізкультури та спорту	4				
	П.Р.5	Засвоєння особливостей організації та діяльності кооперативів у галузі фізкультури та спорту			4		5
	С.Р.5	Самостійне опрацювання теоретичних питань та виконання завдань				6	1

6	Лекція 6	Фінансові ресурси спортивних підприємств і організацій	4				
	П.Р.6	Засвоєння ролі фінансових ресурси спортивних підприємств і організацій			4		5
	С.Р.6	Самостійне опрацювання теоретичних питань та виконання завдань				10	1
7	Лекція 7	Доходи та витрати спортивних підприємств і організацій	4				
	П.Р.7	Засвоєння сутності доходів та витрати спортивних підприємств і організацій			4		5
	С.Р.7	Самостійне опрацювання теоретичних питань та виконання завдань				10	1
8	Лекція 8	Фінансові результати діяльності спортивної організації	4				
	П.Р.8	Засвоєння сутності фінансових результатів діяльності спортивної організації			4		5
	С.Р.8	Самостійне опрацювання теоретичних питань та виконання завдань				10	1
Всього			36		38	76	70
Додаткові бали							10
Екзамен							20

6. Форми і методи навчання

Лекція	Методи навчання, які використовуються: словесні, наглядні, пояснювально-ілюстративні, аналітичні, дослідницькі. Активізація навчально-пізнавальної діяльності здобувачів здійснюється через застосування таких форм навчання, як: проблемні лекції, лекції теоретичного моделювання; презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань, рефератів, есе; застосування наочних матеріалів; моделюючі вправи, розв'язування творчих задач та завдань; консультації (настановні, контрольні, проблемні); написання наукових завдань.
Практичні /Семінарські	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, дебати, кейс-методи, метод «мозкового штурму» тощо.
Лабораторні	-
Самостійна робота	Самостійна робота полягає в опрацюванні матеріалу лекцій, а також в підготовці до практичних (семінарських) занять, виконанні тренувальних тестів, написання рефератів, есе, пошуку інформації з літературних джерел і мережі Internet та проведенні елементів наукової роботи. Наукова робота здобувачів здійснюється у роботі гуртків, підготовці та виступах на наукових студентських конференціях, написанні статей.

7. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль

Використовують наступні методи контролю: усний, письмовий, комбінований, дискусійний.

Тестовий контроль, перевірка творчих завдань, оцінка за активність здобувачів на заняттях, тези виступів, створення презентацій.

Підсумковий контроль за змістовою частиною

Опитування, тести

Підсумковий контроль

Основні методи контролю знань здобувачів:

за окремою змістовою частиною:

- усна перевірка (опитування, розв'язання проблемних ситуацій тощо) на практичних заняттях, враховуючи, що рівень підготовки здобувача першого (освітньо-професійного) рівня «бакалавр» відображає систематичність його самостійної роботи над курсом (8 тем × 1 бали = 8 балів);

- тестова перевірка за темами дисципліни (8 тем × 1 бали = 8 балів);

- практична перевірка - розв'язання задач, вправ (8 тем × 1 бали = 8 балів);

- захист рефератів, доповідей (8 тем × 2 бали = 16 балів);

- виконання і захист ІНДЗ (16 балів).

- виконання підсумкової залікової роботи (14 балів).

- до 10 додаткових балів за участь у неформальній освіті, участь у конференціях, проходження стажування тощо.

Поточний (підсумковий) контроль: *екзамен*, загальна (максимальна) сума балів за змістові частини – 20.

Максимальна кількість – 100 балів.

Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів ВО ХДАЕУ.

Розподіл балів з дисципліни «Економіка і фінанси спортивної організації»

Поточне тестування та самостійна робота								Екзамен	Додаткові бали	Сума
Змістова частина 1										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	20	10	100
10	8	8	8	10	6	10	10			

8. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	

60-63	Е		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

9. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> Кривов'язюк І.В. Антикризове управління підприємством : навчальний посібник. 3-тє видання, доповн. і переробл. Київ : Видавничий дім "Кондор", 2020. 396 с. Мірошник Р. О., Прокоп'єва У. О. Розвиток малого і середнього бізнесу в Україні: проблеми і перспективи. <i>Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми економіки та управління».</i> 2020. Т. 4. № 1. С. 63-71. Омельяненко Т. В., Короткова К. О. розвитку малого підприємництва та малого бізнесу в Україні: чинники впливу та актуальні тенденції. <i>Ефективна економіка. Електронне фахове видання.</i> 2020. № 1. С. 1-13. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2020/11.pdf Піхняк Т.А. Сучасні виклики для економічного розвитку малого підприємництва в Україні. <i>Приазовський економічний вісник.</i> 2021. Випуск 2(25). С. 24-29. Рачинська Г. В. Управління витратами в малому бізнесі. <i>Наукові перспективи.</i> 2022. №12(30). С. 218-227. Гончаренко В.В., Пантелеймоненко А.О. Використання потенціалу «третього сектору» і суб'єктів «соціальної економіки» в Україні в умовах глобальних викликів. Імперативи розвитку міжнародних економічних відносин в умовах глобальних викликів. Колективна монографія за ред. О. А. Довгаль. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. С. 479-497 (528 с.); URL: https://www.researchgate.net/publication/365964393_Vikoristanna_potencialu Гончаренко В.В., Пантелеймоненко А.О. Теоретичні аспекти розвитку «третього сектору» і суб'єктів «соціальної економіки» в Україні <i>Економічний простір.</i> 2024. № 190. С. 167-173 DOI: https://doi.org/10.32782/2224-6282/190-31 Пантелеймоненко А.О. Кооперативи підприємців та їхні бізнес-моделі. <i>Економічний простір.</i> 2024. № 191. С. 315-320 DOI: https://doi.org/10.32782/2224-6282/191-52
Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> Білогур В., Сивохоп Е., Маріонда І. Розробка моделі цифрового спорту як інноваційної форми фізичного виховання, зміцнення здоров'я та підвищення фізичної активності // <i>Humanities Studies.</i> – 2024. – №. 19 (96). – С. 109-121. Кірсанов М. В. Економічні аспекти спорту. – 2024. https://dspace.khadi.kharkov.ua/bitstreams/74775922-76c2-49ac-ad51-dad473e2c08e/download. Іванов Р., Іванов К., Базик О. Сутність, особливості та перспективи індустрії спорту в контексті сталого

	<p>розвитку // <i>Економіка та суспільство</i>. – 2024. – №. 65.</p> <p>4. Смирнов Є. В. Економічна ефективність спортивної результативності [Електронний ресурс] // <i>Економіка підприємства: теорія та практика</i> : зб. матеріалів X Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 10–11 жовт. 2024 р.– Київ : КНЕУ, 2024. – С. 65–68. URI https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/46903</p>
<p>Інформаційні ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Офіційний веб-портал Верховної ради України. URL: http://rada.gov.ua/ 2. Сайт Кабінету міністрів України. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/ 3. U.S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE. URL: http://www.usda.gov/wps/portal/usda/usdahome 4. Сайт Міністерства молоді та спорту України. URL: https://mms.gov.ua/ 5. Сайт Державної служби статистики України. URL: http://ukrstat.gov.ua/. 6. Сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: http://www.me.gov.ua. 7. Сайт Міністерства фінансів України. URL: http://www.minfin.gov.ua. 8. Репозитарій ХДАЕУ. URL: http://dspace.ksau.kherson.ua/